

РЕШЕНИЕ

№ 1863

гр. София, 22.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 3 състав,
в публично заседание на 27.02.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ива Кечева

при участието на секретаря Мариана Велева и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **8340** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. от АПК вр. чл. 1, ал. 2 от ЗОДОВ.

Образувано е по искова молба, подадена от М. В. С., чрез адв. П. В., срещу Столична дирекция на вътрешните работи (СДВР), с която е предявен иск за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 2500 лева, настъпили в периода от 20.07.2020 г. до 09.09.2022 г., в резултат на незаконосъобразна заповед за задържане № 225зз-944 от 20.07.2020 г., издадена от полицаи при 02 сектор, ОП – М. С., заедно със законна лихва, считано от 11.11.2020 г.

В исковата молба се твърди, че в резултат на незаконосъобразното задържане на 20.07.2020 г., ищецът е претърпял сериозни неимуществени вреди, изразяващи се в стрес, негативни емоции и притеснение. Засегнато е било доброто име, с което С. се ползва в обществото, в качеството му на авторитетна и уважавана личност. Особено засегнат ищецът се е почувствал от поставянето на белезници на ръцете му, по който начин бил преведен по улиците в С.. Задържането е било широко разпространено в български национални медии, а през м. януари 2022 г. за него било „напомнено" с писмо от главния прокурор и негови заместници на обществото и на представители на различни европейски и международни организации.

В хода на устните състезания по делото ищецът, представляван от адв. В., моли съда да уважи изцяло исковата претенция като основателна и доказана. Подробни аргументи излага в представени по делото писмени бележки. Претендира присъждане на разноски в полза на страната и адвокатско възнаграждение в полза на адв. В. на

основание чл. 38 от Закона за адвокатурата.

Ответната страна – Столична дирекция на вътрешните работи, в писмен отговор от 24.11.2022 г. изразява становище за неоснователност и недоказаност на иска.

В хода на устните състезания по делото ответникът, представляван от юрк. П., моли съда да отхвърли предявения иск, а при условията на евентуалност, претендираното обезщетение да бъде намалено. Твърди, че в случая е налице само една от предпоставките по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ. Посочва, че в настоящото производство не е установено по безспорен и категоричен начин, че вредите, които ищецът е претърпял, са именно вследствие на тази незаконосъобразна заповед, доколкото видно от свидетелските показания по отношение на ищеца е имало и повдигнато обвинение за дребно хулиганство. Счита, че от показанията на свидетеля е изяснено, че притесненията на ищеца са били най-вече дали няма да му се повдигне такова обвинение и дали след образуване на наказателно производство, няма да има отлив на неговите клиенти. Също така от свидетелските показания е установено, че притесненията на С. са били само един ден след като е бил освободен, поради което ответникът счита, че за по-нататъшния период от претендирания не се установяват неимуществени вреди. При условията на евентуалност и на основание чл. 52 от ЗЗД счита, че обезщетението следва да бъде определено в по-малък размер, тъй като времетраенето на вредите е било само един ден, а останалите притеснения са били само за това, дали няма да му бъде повдигнато обвинение. Твърди, че липсва причинно-следствена връзка между вредите и отменената заповед. Претендира юрисконсултско възнаграждение в минимален размер.

Представителят на Софийска градска прокуратура дава заключение за основателност и доказаност на предявения иск, а относно размера на обезщетението, счита, че следва да бъде определен по справедливост.

Административен съд София град, 3-ти състав, като взе предвид изложените от страните становища и извърши съвкупна преценка на доказателствата, намира за установено следното от фактическа страна:

Със заповед за задържане № 225зз-944 от 20.07.2020 г., издадена от полицаи при 02 сектор, ОП – М. С., М. В. С. е задържан за срок до 24 часа в помещение за временно задържане на 01 РУ - СДВР. Заповедта е издадена на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, като фактическо основание за издаването ѝ е посочено „хулиганство във вр. чл. 325 от НК“.

По жалба на М. С. е постановено решение № 20228249 от 19.10.2020 г. по нахд № 9561/2020 г. по описа на Софийски районен съд, влязло в сила на 11.11.2020 г., с което е отменена заповед за задържане рег. № 225зз-944 от 20.07.2020 г.

От събраните доказателства по нахд № 9561/2020 г. по описа на СРС, прието за послужване в настоящото производство, се установява, че процесната заповед за задържане е издадена на 20.07.2020 г., в 19.00 ч. М. С. е настанен в помещенията за временно задържане на 01 РУ – СДВР на посочената дата в 19.25 ч. и е освободен на 21.07.2020 г. в 00,25 ч.

В хода на настоящото производство са изслушани показанията на свидетеля С. А. П., които съдът кредитира като последователни, конкретни и непротиворечиви.

Свидетелят заявява, че познава ищеца от близо 10 години, колеги -адвокати са и работят в една кантора. Помни случая на задържане на С. в 01 РУ – СДВР, което се случило по време на протестите, края на м. юни 2020 г. Научил за неговото задържане от техен общ познат – колега. Свидетелят останал много учуден от задържането на С.

и отишли с личния му автомобил до 01 РУ, където не били допуснати, въпреки че показали адвокатски карти. Не успели да се видят с ищеца, въпреки че чакали около 2 часа, след което си тръгнали. На следващия ден С. се появил късно в кантората, а обичайно идвал рано. Бил видимо притеснен, разтревожен и не знаел защо са го задържали. Разказал му, че първоначално са му отказали разговор с адвокат, а той поискал такъв. Телефонът на С. звънял през целия ден и негови познати го разпитвали за какво бил задържан. П. посочва, че в началото ищецът бил изключително притеснен какво ще мислят хората за него, тъй като бил задържан по политически причини. Имал притеснение, че ще му бъде повдигнато обвинение. Притеснявал се и дали няма да има отлив на негови клиенти, тъй като задържането станало публично известно, коментирало се публично. Свидетелят заявява, че след този случай работата в кантората намалела, нямало хора колкото преди. Имало клиенти, които отказвали да работят със С., имиджът му пострадал. Негативните емоции на ищеца в началото били по-интензивни. П. посочва, че познава С. отдавна и той като цяло бил весел и усмихнат човек. След задържането бил затворен в себе си. Имал притеснения, че ако му повдигнат обвинение, ще си загуби практиката и клиентите. Свидетелят го виждал угрижен в продължение на месеци. В следствие му било повдигнато обвинение и бил привлечен по наказателно дело като обвиняем. Всичко това рефлектирало върху физическото и емоционалното му състояние – бил отслабнал, умислен, угрижен. След задържането бил мълчалив и затворен, а преди това бил доста по-жизнен човек.

Въз основа на така установеното от фактическа страна, настоящият съдебен състав формира следните правни изводи:

Предявеният иск е процесуално допустим – претендира се обезщетяване на неимуществени вреди, за които се твърди, че са настъпили в резултат на отменен административен акт. Съобразно разпоредбата на чл. 205 от АПК, искът е предявен срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт се твърди, че са причинени вредите – Столична дирекция на вътрешните работи.

Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. С оглед обстоятелствата, заявени с исковата молба, за да възникне отговорност за дейност на ответника, предвидена в чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, следва да са налице трите елемента от правопораждащия фактически състав: 1. незаконосъобразен акт; 2. неимуществени вреди] 3. пряка причинно-следствена връзка между вредите и незаконосъобразния акт. Отговорността е безвиновна - съгласно чл.4 от ЗОДОВ държавата дължи обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това дали са причинени виновно от длъжностното лице.

С аргумент от чл.154, ал.1 от ГПК, вр. чл.144 от АПК в тежест на ищеца е да проведе пълно и главно доказване на всички елементи от фактическия състав на предявения от него иск, а на съда - да приеме за ненастъпили тези правни последици, чийто юридически факт е останал недоказан. Липсата на който и да е от елементите на фактическия състав на предявения иск обуславя неговата неоснователност.

Правото на обезщетение възниква за вредите, които са пряка и непосредствена последица от увреждането – чл.4 от ЗОДОВ. Преки са вредите, които се намират в причинна връзка с противоправното поведение, а непосредствени – следващите по време и място неправомерния резултат.

Ищецът твърди, че от незаконосъобразната заповед, с която е бил задържан в помещенията на 01 РУ - СДВР, за него са настъпили неимуществени вреди, изразяващи се в стрес, негативни емоции и притеснение. Засегнато е било доброто име, с което се ползва в обществото, в качеството му на авторитетна и уважавана личност.

По делото се установи по безспорен начин, че заповед за задържане № 225зз-944 от 20.07.2020 г., издадена от полицаи при 02 сектор, ОП – М. С. - СДВР, е отменена с влязло в сила съдебно решение, поради което е изпълнена първата кумулативна предпоставка по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ. За да бъде уважен искът по основание, следва по категоричен начин да се установи, че са настъпили претендираните от ищеца неимуществени вреди и че те са в резултат на незаконосъобразната заповед.

Задържането по реда на чл. 72, ал. 1 от ЗМВР е вид принудителна административна мярка, изразяваща се в принудително настаняване на лицето в специални помещения на полицията. Налагането на ПАМ от този вид несъмнено ограничава едно от основните човешки права – правото на свободно придвижване. Незаконосъобразното ограничаване на това право обективно води до негативни последици върху емоционалното, психическото и физическото състояние на всяко лице. В процесния случай, ищецът е незаконосъобразно задържан в продължение на повече от 5 часа в помещения за задържане в 01 РУ - СДВР, което е довело до сериозен стрес, силно притеснение и отрицателни преживявания.

От изслушаните по делото показания на С. П. се установи, че след задържането, С. е бил видимо притеснен и разтревожен, като не е знаел причините за задържането му. В продължение на месеци е бил затворен в себе си, угрижен, отслабнал е значително, като според свидетеля преди задържането ищецът е бил доста по-жизнен и весел.

На следващо място от свидетелските показания се установи, че С. е бил изключително притеснен за мнението на хората, с оглед задържането му и е имал опасения, че ще му бъде повдигнато обвинение. Тревожел се е, че е възможен отлив на клиенти, тъй като задържането е станало публично известно и се е коментирало публично. Свидетелят заявява, че след този случай работата в кантората е намаляла, тъй като част от клиентите отказвали да работят с ищеца, от което следва, че действително имиджът му е пострадал.

От посочените в исковата молба линкове към репортажи на национални медии и публикации на различни информационни интернет сайтове се установява, че задържането на М. С. на 20.07.2022 г. е широко разпространено в общественото пространство. Същевременно, общоизвестен факт е, че ищецът е публична и обществена личност, което също е допринесло за медийния и обществен интерес към неговото задържане, респ. се е отразило на вредоносния резултат от оспорената заповед.

Горепосочените обстоятелства обуславят категоричен извод за реално настъпване на твърдените в исковата молба негативни преживявания – сериозен стрес, силно притеснение и тревоги, накърнен имидж.

В допълнение на гореизложеното следва да се вземе предвид, че съгласно мотивите на влязлото в сила решение № 20228249 от 19.10.2020 г., постановено по нахд № 9561/2020 г. по описа на СРС, в процесния случай не са изпълнени предпоставките за приложение на чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР. Съдът е посочил, че от събраните по делото доказателства не са установени данни за извършено престъпление от задържаното лице, а с оглед липсата на изложени фактически и правни мотиви, М. С. не би могъл

да придобие представа защо е задържан, съответно ефективно да осъществи правото си на защита срещу заповедта за задържане. Поради това, основателно се явява твърдението, че ищецът не е знаел поради какви причини и основания е задържан, което обуславя чувството на огорчение и усещане за несправедливост в момента на задържането му и впоследствие.

Поради изложеното, съдът приема, че са налице материалноправните предпоставки за основателност на предявения иск – налице е незаконосъобразен акт на административен орган, доказва се настъпването на вреди, както и пряка, и непосредствена причинна връзка между тези вреди и незаконосъобразния акт. Не се споделя от съда становище на ответника за липса на причинно–следствена връзка между установените вреди и неправомерното задържане. Както бе посочено по-горе в решението, от изслушаните показания на свидетеля П. се установи, че именно в резултат на задържането, С. е изпитвал негативни чувства и преживявания, като е бил накърнен имиджът му сред клиентите на адвокатската му практика.

Размерът на обезщетението за тези вреди следва да бъде определен съгласно чл. 52 от ЗЗД – по справедливост. Справедливостта не е абстрактно понятие, а се извежда от преценката на конкретните обстоятелства, които носят обективни характеристики - характер и степен на увреждане, начин и обстоятелства, при които е получено, последици, продължителност и степен на интензитет, възраст на увреждения, обществено и социално положение. При определяне на размера на обезщетението за установените в случая сериозни негативни преживявания, съдът приема на първо място за доказано, че вредите са търпени в продължителен период от време - 2 години /от датата на задържането до датата на предявяване на иска/, което е обективно и логично с оглед възрастта и личността на ищеца, като в първите месеци интензитета на негативните преживявания е бил по-висок, което се потвърждава от събраните гласни доказателства. В тази връзка следва да се отчете обстоятелството, че към датата на издаване на процесния административен акт ищецът е 58-годишен, обществена и публична личност, практикуващ адвокат, народен представител в 39 и 40 Народно събрание, което е засилило отзвука и несъмнено е повлияло на авторитета му. По тези съображения, съдът приема, че справедливото обезщетение за настъпилите вреди в резултат на незаконосъобразната заповед за задържане е в размер на 2 500 лв.

С оглед гореизложеното, основателна се явява и акцесорната претенция за присъждане на законна лихва върху претендираното обезщетение. Върху определената сума като обезщетение за неимуществени вреди се дължи законната лихва /чл. 86, ал. 1 от ЗЗД/ от деня, в който вземането за обезщетение за вреди става изискуемо. Това е моментът на влизане в сила на решението, с което се отменя незаконния административен акт /Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2004 г. на ВКС по тълк. гр. д. № 3/2004 г., [ОСГК, т.4](#)/, като длъжникът се смята в забава и без покана /чл. 84, ал.1 от ЗЗД/. В случая се дължи законна лихва за забава върху сумата от 2 500 лева, представляваща обезщетение за нематериални вреди, за периода от 11.11.2020 г. до датата на окончателното плащане на задължението.

При този изход на спора и на основание чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ ответната страна следва да бъде осъдена да заплати на ищеца направените разноски в размер на 10 лева - платена държавна такса.

В полза на адв. П. В., в качеството ѝ на процесуален представител на ищеца, следва да бъде присъдено адвокатско възнаграждение за оказана безплатна правна помощ и

съдействие, на основание чл. 10, ал. 3 ЗОДОВ вр. чл. 38, ал. 2 вр. ал. 1, т. 3 от Закона за адвокатурата, в размер на 550 лева, определен съгласно чл. 7, ал. 2, т. 2 вр. чл. 8, ал. 1 от Наредба № 1 от 09 юли 20004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Воден от горното, Административен съд София град, I отделение, 3-ти състав,

РЕШИ:

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи да заплати на ищеца М. В. С., ЕГН [ЕГН], сума в размер на 2 500 (две хиляди и петстотин) лева, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, в резултат на незаконосъобразна заповед за задържане № 2253з-944 от 20.07.2020 г., издадена от полицаи при 02 сектор, ОП – М. С. – СДВР, заедно със законната лихва върху тази сума, считано от 11.11.2020 г. до датата на окончателното плащане на задължението, както и сума в размер на 10 (десет) лева, представляваща направените по делото разноси.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи да заплати на адв. П. А. В. от САК, вписана под № [ЕГН], сума в размер на 550 (петстотин и петдесет) лева, представляваща адвокатско възнаграждение за оказана безплатна правна помощ и съдействие на ищеца по делото на основание чл. 38, ал. 1, т. 3 от Закона за адвокатурата.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд, в 14-дневен срок от получаване на препис от съдебния акт от страните.

СЪДИЯ: